

گروه ضمايم همشهری ناشر نشریات:
دوچرخه، بچه‌ها، خانواده، پایداری، اقتصاد،
تندرستی، خردنامه، داستان، دانستنیها،
سرزمین من، ماه، معماری، ۲۴، شهرنگار،
سرنخ و محله

نشانی: تهران، خیابان ولیعصر ۴، نرسیده به پارک وی،
کوچه شهید قریشی، شماره ۱۴، روزنامه همشهری

چاپ: همشهری
پذیرش آگهی:
۸۴۳۲۱۰۰۰

صندوق پستی:
۱۹۳۹۵/۵۴۴۶
تلفن: ۲۳۰۲۳۶۶۳

واحد فنی:

مدیر فنی: حامد یزدانی، مدیر هنری: مهدی سلامی
گرافیک و صفحه‌آرایی: سعید غفوری، حمید یزدانی و امید روشنگر
ویرایش عکس: کامبیز نویدی
ویراستاران: فرهاد غلامرضایی، فاطمه ناصری آلاشتی

ضمیمه هفتگی روزنامه همشهری ■ ۶ اسفند ۱۴۰۳ ■ شماره ۲۰

صاحب امتیاز: مؤسسه همشهری معاون ضمايم: پروانه بهرام‌نژاد
مدیر مسئول: محسن مهدیان دبیر ویژه‌نامه: الناز عباسیان
سر دبیر: دانیال معمار

تحریریه: آزاده سلطانی
مهناز عباسیان، آرش سلیمی فر
سیده کلثوم موسوی، قدسیه سرگزی
مهسا حاجیان و مرتری گلستانی

تروریسم

پروپاگاندا و برندینگ

کتاب «تروریسم، پروپاگاندا و برندینگ» ترندهای داعش برای فروش آنلاین ترور» به قلم آنا کر و گلووا و ترجمه مهدی فروتن آغمیونی به بررسی استراتژی‌های بازاربازی و پروپاگاندا داعش می‌پردازد که به صورت هوشمندانه برای جذب نیرو و گسترش ایدئولوژی خود از آن استفاده کرده است. نویسنده براساس تحلیل‌های روان‌شناختی، ارتباطی و بازاریابی به تشریح این موضوع پرداخته که چگونه داعش به صورت یک برند عمل کرده و ابزارهای دیجیتال را برای ترویج تروریسم به کار گرفته است. بخش‌هایی از این کتاب را در زیر آورده‌ایم.

اهمیت بازاریابی و رسانه‌های اجتماعی در تروریسم

داعش نخستین گروه تروریستی‌ای بود که به صورت گسترده از رسانه‌های اجتماعی مانند توییتر (ایکس)، اینستاگرام و اسکایپ استفاده کرد. این گروه با محتوایی جذاب مانند ویدئوهای هیجان‌انگیز و تصاویر از زندگی تحت خلافت داعش، مخاطبان را به خود جذب می‌کرد. داعش از هشتک‌های محبوب و ابزارهای دیجیتال مانند بازی‌های ویدئویی و میم‌ها برای نفوذ به جامعه هدف بهره می‌برد.

شیوه‌های جذب نیرو

این گروه با استفاده از تکنیک‌های احساسی تصویری مثبت از زندگی در خلافت ارائه کرد که جوانان را برای پیوستن ترغیب می‌کرد. وعده‌هایی چون ماجراجویی، احساس تعلق به یک گروه و زندگی پر معنا در چارچوب ایدئولوژی دینی پیام‌های اصلی داعش بودند. برای جلب نیروهای غربی از پیام‌هایی مبتنی بر خشم در برابر تبعیض و بی‌عدالتی استفاده می‌شد.

مخاطبان هدف و تکنیک‌های روانی

جوانان ۱۵ تا ۲۵ ساله، به ویژه کاربران فعال رسانه‌های اجتماعی بیشترین گروه هدف این پروپاگاندا بودند. داعش از حس تنهایی و نیاز به هویت‌یابی در جوانان برای جذب آنها استفاده می‌کرد. احساساتی همچون خشم، گناه و اشتیاق به عنوان ابزارهای قدرتمند روانی در کارزارهای این گروه به کار گرفته می‌شد.

استراتژی‌های جلوگیری از ریزش نیرو

برای حفظ وفاداری اعضا این گروه از استدلال‌های به ظاهر دینی و تبلیغات احساسی بهره می‌برد. پیام‌هایی که احساس گناه در اعضا را کاهش می‌داد یکی از ابزارهای مهم داعش برای جلوگیری از خروج اعضا بود. داعش با استفاده از نمادها و مراسم جمعی حس یگانگی و اتحاد در میان نیروهای خود ایجاد می‌کرد.

راهکارهای مقابله با پروپاگاندا

به جای تمرکز صرف بر پیام‌های منفی علیه داعش، باید ضدروایت‌هایی با پیام‌های مثبت و امیدوارکننده ایجاد شود. ارائه تصویری واقعی و جذاب از زندگی روزمره و رفع نیازهای احساسی مخاطبان هدف می‌تواند در مبارزه با این پروپاگاندا مؤثر باشد. همکاری بین‌المللی و استفاده از فناوری‌های پیشرفته برای مقابله با این نوع تبلیغات ضروری است. این کتاب با ارائه مدلی نظری تأکید دارد که موفقیت داعش در جذب نیرو تنها به ایدئولوژی آن محدود نبود، بلکه استفاده از تکنیک‌های بازاریابی مدرن و ایجاد یک برند قوی نقشی اساسی در این زمینه داشت. نویسنده معتقد است که برای مبارزه با گروه‌های افراطی باید به شیوه‌های ارتباطی آنها توجه کرد و با ارائه روایت‌های قوی‌تر و مثبت‌تر جذابیت پیام‌های آنها را کاهش داد.

بازخوانی تعدادی از ترورهای پس از پیروزی انقلاب اسلامی

کتابخانه

بعد از پیروزی انقلاب اسلامی دشمنان سعی داشتند از طریق ترور، ایران را از مسیر رشد و پیشرفت دور سازند اما عملکرد جمهوری اسلامی در دهه‌های اخیر نشان می‌دهد که این اقدامات تروریستی تأثیر چندانی بر روند پیشرفت ایرانیان نداشته است. در این نوشتار کوتاه به بررسی برخی از ترورهای مهم در ایران بعد از پیروزی انقلاب اسلامی می‌پردازیم.

- ۱۴ شهریور ۱۳۶۰: آیت‌الله شیخ علی قدوسی، دادستان کل انقلاب اسلامی، توسط منافقین
- ۲۰ شهریور ۱۳۶۰: آیت‌الله مدنی، امام جمعه استان آذربایجان شرقی، توسط منافقین
- ۷ مهر ۱۳۶۰: سید عبدالکریم هاشمی‌نژاد، روحانی مبارز شهر مشهد، توسط منافقین
- ۲۰ آذر ۱۳۶۰: آیت‌الله سیدعبدالحسین دستغیب، امام جمعه وقت شیراز، توسط منافقین
- ۲۳ مهر ۱۳۶۱: آیت‌الله عطاءالله اشرفی اصفهانی، امام جمعه کرمانشاه، توسط منافقین
- ۱۱ تیر ۱۳۶۱: آیت‌الله محمد صدوقی، امام جمعه یزد، توسط منافقین
- ۱ شهریور ۱۳۷۷: علی صیاد شیرازی، فرمانده نیروی زمینی ارتش، توسط منافقین
- ۲۱ فروردین ۱۳۷۸: اسدالله لاجوردی، دادستان و رئیس سابق سازمان زندان‌ها، توسط منافقین
- ۲۲ دی ۱۳۸۸: مسعود علی محمدی، دانشمند هسته‌ای، توسط موساد و منافقین
- ۸ آذر ۱۳۸۹: مجید شهریاری، دانشمند هسته‌ای، توسط موساد و منافقین
- ۱ مرداد ۱۳۹۰: داریوش رضایی‌نژاد، دانشمند هسته‌ای، توسط موساد و منافقین
- ۲۱ دی ۱۳۹۰: مصطفی احمدی روشن، دانشمند هسته‌ای، توسط موساد و منافقین
- ۷ آذر ۱۳۹۹: محسن فخری‌زاده، دانشمند پرافتخار هسته‌ای و دفاعی، توسط موساد و منافقین
- ۳ اردیبهشت ۱۳۵۸: محمدولی قرنی ریاست ستاد کل ارتش، توسط گروهک فرقان
- ۱۲ اردیبهشت ۱۳۵۸: آیت‌الله مرتضی مطهری، رئیس شورای انقلاب، توسط گروهک فرقان
- ۴ خرداد ۱۳۵۸: ترور ناموفق آیت‌الله هاشمی رفسنجانی، توسط گروهک فرقان
- ۴ شهریور ۱۳۵۸: حاج‌مهدی عراقی و فرزندش، مبارز انقلابی، توسط گروهک فرقان
- ۲۷ آذر ۱۳۵۸: دکتر محمد مفتوح، نظریه‌پردازان و حامیان اصلی انقلاب اسلامی، توسط گروهک فرقان
- ۱۰ آبان ۱۳۵۸: آیت‌الله سید محمود قاضی طباطبایی، امام جمعه تبریز، توسط گروهک فرقان
- ۶ تیر ۱۳۶۰: ترور نافرجام آیت‌الله خامنه‌ای، توسط رهروان فرقان
- ۷ تیر ۱۳۶۰: انفجار دفتر حزب جمهوری اسلامی و شهادت آیت‌الله بهشتی، رئیس وقت دیوان عالی کشور و بیش از ۷۰ نفر از مقامات و چهره‌های برجسته سیاسی از جمله ۴ وزیر، چند معاون وزیر، ۲۷ نماینده مجلس و جمعی از اعضای حزب جمهوری اسلامی، توسط منافقین
- ۸ تیر ۱۳۶۰: محمد کجویی، رئیس زندان اوین، توسط منافقین
- ۱۴ مرداد ۱۳۶۰: سید حسن آیت، نماینده مجلس خبرگان، توسط منافقین
- ۸ شهریور ۱۳۶۰: انفجار دفتر نخست‌وزیری و شهادت محمدعلی رجایی، رئیس‌جمهور و محمدجواد باهنر، نخست‌وزیر وقت به همراه گروهی از اعضای هیات دولت، توسط منافقین